ARREST VAN HET HOF (Eerste kamer)
11 juli 1985 *

In zaak 236/82,

A. Brautigam, ambtenaar van de Raad van de Europese Gemeenschappen, te Hoeilaart, vertegenwoordigd door A. W. Schaper-Van Manen, advocaat te 's-Gravenhage, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij J. Jansen-Housse, Postbus 16, Steinfort,

verzoeker,

tegen

Raad van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door A. Jossart, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij J. Käser, directeur van de juridische dienst van de Europese Investeringsbank, boulevard Konrad Adenauer 100,

verweerder,

betreffende een beroep tot nietigverklaring van 's Raads weigering in te gaan op een verzoek tot toepassing van artikel 17, lid 2, sub b, van bijlage VII bij het Statuut, alsook tot vergoeding van de daaruit voortvloeiende schade,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

samengesteld als volgt: G. Bosco, kamerpresident, T. Koopmans en R. Joliet, rechters,

advocaat-generaal: C. O. Lenz
griffier: J. A. Pompe, adjunct-griffier

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 21 maart 1985,

het navolgende

* Procestaal: Nederlands.

ARREST

(omissis)

In rechte

1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 21 september 1982, heeft A. Brautigam, ambtenaar bij het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Gemeenschappen, beroep ingesteld tot nietigverklaring van besluit nr. 629/82 van de secretaris-generaal van de Raad van 18 juni 1982 houdende intrekking van de krachtens artikel 17, lid 2, sub c, van bijlage VII bij het Statuut aan verzoeker verleende uitzonderlijke machtiging om een deel van zijn bezoldiging in DM te laten overmaken, alsmede tot nietigverklaring van de afwijzing van zijn klacht tegen de weigering van de administratie van de Raad om gevolg te geven aan zijn verzoek om artikel 17, lid 2, sub b, van bijlage VII bij het Statuut op hem toe te passen.

2 Artikel 17 van bijlage VII bij het Statuut bepaalt in lid 2:

„2) Onder de voorwaarden van een regeling die, na advies van het Comité voor het Statuut, in gemeenschappelijk overleg door de Instellingen van de Gemeenschappen wordt vastgesteld, kan de ambtenaar:

a) door bemiddeling van de Instelling waartoe hij behoort, regelmatig een deel van zijn inkomsten laten overmaken, indien dit niet het bedrag van de ontheemdingstoelage of de buitenlandtoelage overschrijdt,

— hetzij in de valuta van de Lid-Staat waarvan hij onderdaan is;

— hetzij in de valuta van de Lid-Staat waarin hij zelf woonachtig is, dan wel waar een gezinslid te zijnen laste verblijfplaats heeft;

— hetzij in de valuta van het land waar hij zijn vorige standplaats had of van het land van de zetel van zijn Instelling, op voorwaarde dat het een ambtenaar betreft die buiten het grondgebied van de Gemeenschappen te werk is gesteld;

b) boven het in de aanhef van sub a) aangegeven maximum regelmatig gelden laten overmaken, voor zover deze bestemd zijn voor de bestrijding van uitgaven die in het bijzonder verband houden met regelmatig terugkerende en met bewijzen gestaafde lasten die de ambtenaar buiten het land waar de zetel van zijn Instelling is gevestigd of waar hij zijn functie uitoefent, draagt;

c) bij hoge uitzondering en in deugdelijk gemotiveerde gevallen worden toegestaan de bedragen waarover hij in de sub a) bedoelde valuta,s zou willen beschikken, buiten bovengenoemde regelmatige overmakingen te doen overmaken."

3 De in casu toepasselijke regeling tot uitvoering van deze bepaling is in werking getreden op 1 januari 1980 en van kracht geworden met ingang van 1 april 1979. Volgens artikel 2 van deze regeling zijn te beschouwen als uitgaven die regelmatige overmakingen krachtens artikel 17, lid 2, rechtvaardigen, de studiekosten van ten laste komende kinderen, de voor andere personen bestemde betalingen uit hoofde van een onderhoudsverplichting, de bijdragen voor de vorming van aanvullende ouderdomspensioenen of van renten of spaartegoeden ten gunste van ten laste komende gehandicapte kinderen, steeds binnen bepaalde grenzen, en voorts de rente en aflossing van een hypothecaire lening met een looptijd van ten minste zeven jaar voor de aankoop van een bouwterrein voor particuliere bouw dan wel voor de bouw, aankoop of verbouw van een eerste woning of eventueel van een tweede woning in een land van de Gemeenschap, alsmede de lijfrenten en premies voor levens- en invaliditeitsverzekeringen of voor bouwspaarovereenkomsten in verband met die onroerend goed transacties. Artikel 3 bepaalt dat het totaal van de regelmatige overmakingen krachtens artikel 17, lid 2, sub a en b, niet meer mag bedragen dan 35 % van de netto maandbezoldiging. In artikel 5 is de bepaling sub c van artikel 17, lid 2, overgenomen.

4 Brautigam, die de Nederlandse nationaliteit bezit, sloot in 1978 en 1979 achtereenvolgens twee hypothecaire leningen met een looptijd van 15 jaar, met het oog op de financiering van de aankoop van een bouwterrein in België en de bouw van een woning op dit terrein. Die overeenkomsten werden gesloten met een Duitse bank, Commerzbank AG, die gevestigd is te Düsseldorf en een filiaal heeft te Brussel. De leningen en de daartoe betrekkelijke betalingsverplichtingen werden uitgedrukt in DM.

5 Op 12 januari 1982 diende verzoeker krachtens artikel 17, lid 2, van bijlage VII bij de administratie van de Raad een verzoek in om een deel van zijn inkomsten, dat het bedrag van zijn ontheemdingstoelage overschreed, te doen overmaken ten einde aan zijn betalingsverplichtingen jegens zijn hypothecaire schuldeiser te voldoen. Daar een overeenkomstig verzoek, ingediend in oktober 1979, was afgewezen op grond dat de gevraagde overmaking in DM onder geen der in artikel 17, lid 2, sub a, bedoelde categorieën viel, preciseerde verzoeker thans in een begeleidende nota dat dit nieuwe verzoek op artikel 17, lid 2, sub b, berustte. Bij nota van 29 januari 1982 deelde de administratie van de Raad hem mee, niet op zijn verzoek te kunnen ingaan, aangezien de hypothecaire lening waarvan hij de rente en aflossing wilde overmaken, hem in België was verstrekt door een in België gevestigd bankfiliaal en voor een in België gelegen onroerend goed, zodat niet aan de voorwaarden van artikel 17, lid 2, sub b, was voldaan.

6 Op 8 februari 1982 diende verzoeker tegen deze weigering een klacht in, stellende dat de gevraagde overmakingen in DM regelmatig terugkerende lasten waren buiten het land waar hij zijn functie uitoefende. Zijn schuldeiser was immers een in Duitsland gevestigde vennootschap naar Duits recht, en het filiaal van de Commerzbank te Brussel was een integrerend deel van de Duitse vennootschap, dat niet voor eigen rekening handelde. Daar de gevraagde overmaking identiek was met die welke de administratie geregeld aan het Beamtenheimstättenwerk (hierna: BHW) doet, zou de weigering een discriminatie opleveren ten opzichte van de ambtenaren die van artikel 17, lid 2, sub b, gebruik maken om hun hypothecaire schulden in DM bij het BHW te betalen.

7 Bij besluit nr. 211/82 van 23 maart 1982 machtigde de secretaris-generaal van de Raad verzoeker bij hoge uitzondering om van april 1982 tot en met maart 1983 een bepaald gedeelte van zijn maandbezoldiging te doen overmaken, met de bepaling dat deze machtiging nog voor het verstrijken van deze periode zou eindigen in geval van een verandering in de eraan ten grondslag liggende situatie. Dit besluit was gegrond op artikel 17 van bijlage VII bij het Statuut en op artikel 5 van de uitvoeringsregeling. In een nota aan de directeur-generaal Administratie, van 29 mei 1982, verklaarde verzoeker met deze oplossing genoegen te nemen; hij wees er echter op, dat het besluit blijkbaar op artikel 17, lid 2, sub c, berustte, terwijl hij uitdrukkelijk had gevraagd om toepassing van artikel 17, lid 2, sub b, en dat hij ervan uitging dat het besluit stilzwijgend zou worden verlengd zolang het aangevoerde motief, te weten zijn hypothecaire verplichtingen in DM, bleef bestaan.

8 Uit de verdere correspondentie blijkt, dat besluit nr. 211/82, waar het sprak van een „bijzondere situatie", doelde op de situatie ter zake van de omwisselbaarheid van de bezoldigingen, destijds ontstaan door de opschorting, vanwege het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel, van de volledige omwisselbaarheid van de salarissen der ambtenaren die in Belgische of Luxemburgse frank worden betaald.

9 Overwegende dat de situatie op grond waarvan besluit nr. 211/82 was genomen, niet meer bestond, trok de secretaris-generaal van de Raad, bij besluit nr. 629/82 van 18 juni 1982 , met ingang van juli 1982 de aan Brautigam verleende uitzonderlijke machtiging in, „daar zij overschrijvingen in DM naar de Commerzbank in verband met een in België gesloten hypothecaire lening" betrof. De secretaris-generaal voegde daaraan toe, dat de andere overmakingen door bemiddeling van het secretariaat-generaal van de Raad van een deel van Brautigams bezoldiging, die eventueel binnen de grenzen van artikel 2 van de uitvoeringsregeling zouden zijn toegestaan, werden gehandhaafd tot maximaal 35 % van zijn netto bezoldiging.

10 Bij nota van 30 juni 1982 vroeg verzoeker om een nieuw onderzoek van dat besluit in het licht van artikel 17, lid 2, sub b, van bijlage VII. In dit verband vestigde hij met name de aandacht op het feit, dat zijn verzoek niet in verband stond met de maatregelen van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel inzake de omwisselbaarheid van de salarissen. Verzoeker had niet krachtens artikel 17, lid 2, sub c, om een uitzonderlijke machtiging gevraagd, daar hij reeds op 9 maart 1982 een individuele machtiging van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel had gekregen om, wegens zijn hypothecaire verplichtingen, meer dan 25 % van zijn salaris om te wisselen tegen de gereglementeerde koers. Tijdens de periode van de beperkende maatregelen op het gebied van de omwisselbaarheid zou hij dus niet in een andere situatie hebben verkeerd dan tevoren.

11 Op 26 juli 1982 deed de secretaris-generaal van de Raad hem een antwoordnota toekomen, waarin hij bevestigde dat besluit nr. 211/82 inderdaad een uitzonderlijke maatregel was om de negatieve gevolgen van de situatie inzake de omwisselbaarheid te ondervangen, en dat deze niet kon worden gehandhaafd nu de bezoldigingen weer volledig omwisselbaar waren geworden.

12 Blijkens het dossier heeft verzoeker na de intrekking van de machtiging om een deel van zijn salaris aan de Commerzbank te doen overmaken, een spaarcontract met het BHW gesloten en werd hij krachtens artikel 17, lid 2, sub b, gemachtigd

een bedrag overeenkomend met ongeveer 35 % van zijn netto-salaris, aan het BHW te doen overmaken. In dit verband zet verzoeker onder overlegging van stukken uiteen, dat deze transactie geen verband houdt met een hypothecaire lening bij het BHW, maar dat de spaartegoeden bij het BHW periodiek worden aangewend voor de terugbetaling van de hypothecaire lening bij de Commerzbank. Deze operatie zou echter de schade voortvloeiend uit de weigering van de Raad om rechtstreekse overmakingen naar de Commerzbank toe te staan, niet volledig kunnen goedmaken.

13 Verzoeker staaft zijn beroep met twee reeksen middelen. Voor zover het beroep strekt tot nietigverklaring van besluit nr. 629/82, zou de intrekking van de uitzonderlijke machtiging om een deel van zijn salaris in DM te doen overmaken, inbreuk maken op de bescherming van gewettigd vertrouwen en verkregen rechten, daar de situatie inzake zijn hypothecaire verplichtingen in DM niet was gewijzigd. In dit opzicht zou de motivering van het besluit, voor zover zij aanknoopt bij het herstel van de volledige omwisselbaarheid van de salarissen, bovendien onjuist zijn. In de tweede plaats voert verzoeker aan, dat de afwijzing van zijn klacht een schending oplevert van artikel 17, lid 2, sub b, van bijlage VII en van het non-discriminatiebeginsel.

14 De Raad betwist zowel de ontvankelijkheid als de gegrondheid van het beroep.

De ontvankelijkheid

15 De Raad stelt in de eerste plaats, dat het beroep, voor zover het tegen besluit nr. 629/82 is gericht, niet is voorafgegaan door een klacht overeenkomstig artikel 91, lid 2, van het Statuut en dat het, voor zover strekkende tot nietigverklaring van de afwijzing van de klacht van 8 februari 1982, tardief is.

16 Volgens verzoeker moet besluit nr. 629/82 van 18 juni 1982, waarbij de bij besluit nr. 211/82 verleende uitzonderlijke machtiging wordt ingetrokken omdat deze betrekking heeft op overmakingen in DM naar de Commerzbank in verband met een in België gesloten hypothecaire lening, worden beschouwd als een uitdrukkelijk besluit tot afwijzing van zijn klacht van 8 februari 1982, genomen na de stilzwijgende afwijzing van deze klacht. Mitsdien zou dat besluit de beroepstermijn overeenkomstig artikel 91, lid 3, tweede streepje, van het Statuut, opnieuw hebben doen ingaan. Subsidiair voert hij aan, dat de notawisseling na besluit nr. 629/82 een aanvullende, aan het beroep voorafgaande, klachtprocedure vormt.

17 Allereerst moet worden opgemerkt, dat de aan het beroep voorafgaande uitwisseling van nota's en besluiten wordt gekenmerkt door een hardnekkig misverstand tussen partijen over wat de andere partij eigenlijk beoogde. Verzoeker heeft immers voortdurend verzocht om toepassing van artikel 17, lid 2, sub b, om zijn in DM uitgedrukte hypothecaire verplichtingen te kunnen nakomen. De administratie van de Raad heeft geweigerd op dit verzoek in te gaan, waarbij zij aanvankelijk verwees naar artikel 17, lid 2, sub a, dat verzoeker niet had ingeroepen. Na zijn klacht verleende de Raad hem een uitzonderlijke machtiging krachtens artikel 17, lid 2, sub c, waarom hij niet had gevraagd. Verzoeker aanvaardde deze machtiging als een antwoord op zijn klacht, maar vestigde de aandacht op de zijns inziens onjuiste rechtsgrondslag ervan.

18 De Raad heeft in dat stadium derhalve noch duidelijk gemaakt, welke motieven hem tot besluit nr. 211/82 hadden gebracht, noch wat het verband was tussen dit besluit en verzoekers klacht. Gezien verzoekers nationaliteit en de valuta waarin de betrokken overmakingen moesten worden gedaan, kon de bij dat besluit verleende uitzonderlijke machtiging bovendien niet op artikel 17, lid 2, sub c, berusten. In die omstandigheden kon verzoeker dit besluit dan ook als een uitdrukkelijke reactie op zijn klacht beschouwen. Het beroep kan derhalve niet worden beschouwd als een tardief beroep tegen een stilzwijgende afwijzing van de klacht.

19 In de tweede plaats betoogt de Raad, dat verzoeker geen belang meer heeft bij zijn beroep, daar hij in tussentijd zou zijn gemachtigd, krachtens artikel 17, lid 2, sub b, van bijlage VII bij het Statuut maandelijks een bedrag in DM te doen overmaken, overeenkomend met het maximum van 35 % van zijn netto maandsalaris, zoals bepaald in artikel 3 van de uitvoeringsregeling.

20 Verzoeker wijst erop, dat de machtiging tot overmakingen in verband met zijn bouwspaarovereenkomst met het BHW niet de nadelen kan goedmaken die voortvloeien ut de weigering van de Raad om rechtstreekse overmakingen aan de Commerzbank toe te staan in verband met zijn hypothecaire verplichtingen.

21 Te dezen kan worden volstaan met de opmerking, dat verzoekers procesbelang blijft bestaan voor zover het optreden van de Raad voor verzoeker niet dezelfde gevolgen heeft teweeggebracht als de aanvankelijk door hem gevraagde toepassing van artikel 17, lid 2, sub b, zou hebben gehad.

Ten gronde

22 Er is aanleiding om eerst de middelen te onderzoeken die tegen de afwijzing van verzoekers klacht zijn gericht.

23 Met het eerste middel betoogt verzoeker, dat de weigering om artikel 17, lid 2, sub b, toe te passen, gebaseerd is op een met het doel van deze bepaling strijdige uitlegging.

24 Dienaangaande voert hij aan, dat volgens het arrest van 4 februari 1982 (zaak 828/79, Adam, Jurispr. 1982, blz. 269), artikel 17, lid 2, sub b, ten doel heeft, de ambtenaar die tewerk is gesteld in een land met een zwakke valuta, in staat te stellen aan zijn financiële verplichtingen in sterke valuta een zelfde gedeelte van zijn totale bezoldiging te besteden als een ambtenaar die tewerk is gesteld in een land met een sterke valuta. Nu de keuze van de valuta voor de overmakingen krachtens artikel 17, lid 2, sub b, niet beperkt is door een voorwaarde van nationaliteit of herkomst, zoals sub a en c het geval is, zou de enige voorwaarde zijn, dat de overmakingen regelmatig terugkerende lasten buiten het land van de standplaats moeten betreffen. Dit begrip zou niet in letterlijke betekenis mogen worden opgevat, want in economisch opzicht zou het niet de plaats van vestiging van de schuldeiser of de plaats van daadwerkelijke betaling, doch enkel de contractuele valuta zijn die bepaalt of de betrokken lasten buiten het land van de standplaats worden gedragen. In casu zouden verzoekers lasten bestaan in hypothecaire verplichtingen aan een Duitse vennootschap, uitgedrukt in DM en onderworpen aan de voorwaarden van de Duitse kapitaalmarkt. Zij zouden dus zijn te beschouwen als lasten die hij buiten België draagt. In dit verband zou het irrelevant zijn, dat de leningsovereenkomst in België is gesloten en dat de met hypotheek bezwaarde woning in België is gelegen.

25 Volgens de Raad is de toepassing van artikel 17, lid 2, sub b, afhankelijk van de lokalisatie van de lasten en de daartoe betrekkelijke uitgaven buiten het land van de standplaats. Hij is van mening, dat de valuta waarin de verplichtingen zijn uitgedrukt, niet in aanmerking mag worden genomen om de plaats van de betrokken lasten te bepalen, aangezien de keuze van een andere contractuele valuta dan die van het land van de standplaats niet noodzakelijk betekent dat de uit de overeenkomst voortvloeiende lasten buiten het land van de standplaats worden gedragen. Door toepassing van een dergelijk criterium zouden de ambtenaren het beginsel kunnen omzeilen, dat de bezoldiging van de ambtenaar wordt betaald in de valuta van het land waar hij zijn functie uitoefent. In casu zou de valuta waarin de hypothecaire verplichtingen zijn uitgedrukt, het enige aanknopingspunt met de Bondsrepubliek Duitsland vormen.

26 Vooraf zij opgemerkt, dat luidens artikel 17, lid 1, van bijlage VII bij het Statuut de aan de ambtenaar verschuldigde bedragen worden uitbetaald op de plaats en in de valuta van het land waar hij zijn functie uitoefent. Voor de oplossing van het door verzoeker opgeworpen interpretatievraagstuk moeten inhoud en doel worden onderzocht van de in lid 2 van hetzelfde artikel voorziene afwijkingen van deze algemene regel, zoals zij in de regeling tot uitvoering van dit artikellid zijn gepreciseerd.

27 Artikel 17, lid 2, sub a, biedt de betrokken ambtenaar de mogelijkheid, door bemiddeling van de instelling waartoe hij behoort, een deel van zijn bezoldiging te laten overmaken in een andere valuta dan die van het land van zijn standplaats. Deze faciliteit is enerzijds beperkt tot het bedrag van de ontheemdings- of buitenlandtoelage en anderzijds gekoppeld aan het gebruik van bepaalde valuta's, namelijk die van de Lid-Staat waarvan de ambtenaar onderdaan is of waar een gezinslid te zijnen laste verblijfplaats heeft. Krachtens hetzelfde lid, sub c, zijn bij hoge uitzondering incidentele overmakingen in de sub a bedoelde valuta's toegestaan. Uit de aard van de aldus omschreven uitzonderingen op de algemene regel blijkt, dat zij bedoeld zijn om de ambtenaar die voor de uitoefening van zijn functie naar zijn standplaats is verhuisd, bij te staan bij het behartigen van persoonlijke of gezinsbelangen die hij met name in het land waar hij vandaan komt of waar een gezinslid te zijnen laste verblijfplaats heeft, eventueel nog heeft.

28 Artikel 17, lid 2, sub b, verruimt de sub a geboden mogelijkheid door regelmatige overmakingen boven het sub a aangegeven maximum toe te staan. Ofschoon voorts de toepassing van deze bepaling kennelijk niet beperkt is tot het gebruik van bepaalde valuta's, blijkt uit de bewoordingen ervan wel, dat de betrokken overmakingen bestemd moeten zijn voor de bestrijding van uitgaven die in het bijzonder verband houden met regelmatig terugkerende lasten die de ambtenaar draagt buiten het land waar de zetel van zijn instelling is gevestigd of waar hij zijn functie uitoefent. Blijkens artikel 2 van de uitvoeringsregeling, dat de categorieën uitgaven omschrijft waarvoor dergelijke overmakingen gerechtvaardigd zijn, betreffen deze uitgaven in het bijzonder bepaalde gezinslasten, de opbouw van aanvullende pensioenen en de woongelegenheid van de ambtenaar, steeds buiten het land van de standplaats. Op soortgelijke wijze als de punten a en c, heeft punt b derhalve ten doel de betrokken ambtenaar in staat te stellen bepaalde belangen te blijven behartigen, die hij buiten het land van zijn standplaats heeft en die met name zijn gezinssituatie, zijn pensioenvoorziening of zijn woongelegenheid betreffen.

29 Bijgevolg moet het in artikel 17, lid 2, sub b, van bijlage VII bij het Statuut gebezigde en in artikel 2 van de uitvoeringsregeling nader omschreven begrip regelmatig terugkerende lasten buiten het land waar de zetel van zijn instelling is gevestigd of waar hij zijn functie uitoefent, aldus worden uitgelegd, dat die lasten verband houden met de behartiging van bepaalde belangen die de betrokken ambtenaar buiten het land van zijn standplaats heeft en die zijn gezinssituatie, zijn pensioenvoorziening of zijn woongelegenheid betreffen.

30 Uit het voorgaande volgt, dat verzoekers middel, dat voor de toepassing van deze uitzondering de keuze van een andere valuta dan die van het land van de standplaats bepalend is, niet kan worden aanvaard.

31 Met het tweede middel stelt verzoeker, dat de modaliteiten van zijn contracten met de Commerzbank vrijwel identiek zijn aan die van de leningen die door gemeenschapsambtenaren geregeld met het BHW worden gesloten. Volgens hem zou noch het statuut van het BHW, dat trouwens evenals de Commerzbank een vennootschap naar Duits burgerlijk recht is, noch het feit dat de betalingen aan het BHW in DM aan de zetel van deze instelling in Duitsland geschieden, een discriminatie van zijn geval ten opzichte van dat van de ambtenaren die voor hun hypothecaire leningen bij het BHW van artikel 17, lid 2, sub b, gebruik maken, kunnen rechtvaardigen.

32 Volgens de Raad is het geval van verzoeker niet te vergelijken met dat van de ambtenaren met een hypothecaire lening van het BHW. Aanvankelijk betoogde de Raad, dat het BHW een Duits publiekrechtelijk orgaan is, dat ten doel heeft aan Duitse, en in ruimere zin aan Europese, ambtenaren goedkope leningen te verstrekken. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de Raad echter erkend, dat de krachtens artikel 17, lid 2, sub b, toegestane overmakingen in DM aan het BHW voor de terugbetaling van in DM uitgedrukte leningen, zich per slot van rekening enkel hierdoor van de door verzoeker verlangde overmakingen aan de Commerzbank onderscheiden, dat zij worden uitgevoerd aan de zetel van het BHW in de Bondsrepubliek Duitsland. Hij houdt staande, dat deze omstandigheid een verschillende behandeling rechtvaardigt.

33 Er is geen aanleiding de wettigheid van de door verzoeker ingeroepen praktijk van de overmakingen aan het BHW te onderzoeken, nu dit probleem in de onderhavige zaak niet aan het Hof is voorgelegd. Het Hof dient zich derhalve te beperken tot de vaststelling, dat het door de Raad aangevoerde, louter formele onderscheid tussen beide situaties geen verschil in behandeling kan rechtvaardigen. Het middel ontleend aan discriminatie moet dus worden aanvaard.

34 Bijgevolg dient de bij nota van 29 januari 1982 aan verzoeker meegedeelde weigering van de Raad om overmakingen aan de Commerzbank toe te staan, waarom verzoeker krachtens artikel 17, lid 2, sub b, van bijlage VII bij het Statuut had verzocht, te worden nietigverklaard.

35 In deze omstandigheden heeft verzoeker geen belang meer bij een nietigverklaring van besluit nr. 629/82 houdende intrekking van het besluit tot toekenning van een uitzonderlijke machtiging krachtens artikel 17, lid 2, sub c, van bijlage VII.

Kosten

36 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen. Aangezien de Raad in het ongelijk is gesteld, dient hij in de kosten te worden verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

rechtdoende:

1) **Verklaart nietig de aan verzoeker bij nota van 29 januari 1982 meegedeelde weigering van de Raad om overmakingen aan de Commerzbank toe te staan, waarom verzoeker krachtens artikel 17, lid 2, sub b, van bijlage VII bij het Statuut had verzocht.**

2) **Verwijst de Raad in de kosten van het geding.**

Bosco Koopmans Joliet

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 11 juli 1985.

De griffier
P. Heim

De president van de Eerste kamer
G. Bosco